

Н2 – норматив адекватності регулятивного капіталу;

Н7 – норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента;

Н8 – норматив великих кредитних ризиків;

Н9 – норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру;

Н10 – норматив максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам.

Тому коригування Н1 буде дієвим стимулом посилення пруденційного нагляду за банківськими установами, оскільки банки, що мають невеликий капітал, не здатні забезпечити достатній обсяг активів для здійснення банківських операцій на ринкових принципах, вони або є кептивними, або здійснюють операції, не пов'язані до банківських, або спеціалізуються на проведенні незаконних операцій. Банки, власники яких не можуть знайти необхідних коштів для їх капіталізації або не зможуть знайти партнерів для здійснення злиттів і формування більших структур на цій основі, повинні будуть або закритися, або переоформити банківську ліцензію на ліцензію небанківської кредитної організації або спеціалізованого банку з обмеженою ліцензією.

Варто також зауважити, що на початку листопада 2015 року НБУ анонсував деякі зміни щодо зменшення звітного навантаження банків, яке буде відбуватися в рамках проведення трансформації системи звітності Національного банку України, завершення якої планується у 2016 році: звітність планують перевести в електронний формат, Національний банк також концентрує та стандартизує методологію складання показників статистичної звітності, що дозволить уникнути їх дублювання та підвищити якість даних. Зміни відбуватимуться відповідно до вимог Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 р.

Вважаємо, що зазначені заходи щодо реформування системи пруденційного нагляду підвищать прозорість діяльності учасників фінансового ринку, а також дозволять спростити звітність та зменшать звітне навантаження для вітчизняних банків.

Вікторія НАЗРУК

*студентка Навчально-наукового інституту
міжнародних економічних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина*

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи О.Л.Малахова

ДЕФОЛТ ЕКОНОМІКИ: ЗАГРОЗИ ЧИ ПРИХОВАНІ МОЖЛИВОСТІ

На сьогоднішній день слово «дефолт» використовується досить часто та майже кожним пересічним громадянином. Однак, не всі розуміють, що таке «дефолт», а тим більше, яке значення матиме технічний дефолт для української

економіки та для пересічного громадянина зокрема. Отже, для того щоб розібратися з цими питаннями розглянемо насамперед, що саме означає «дефолт».

Дефолт (англ. default — невиконання обов'язків) — стан у кредитних відносинах, що настає, коли позичальник не виплачує свої борги або платежі, порушення платіжних зобов'язань позичальника перед кредитором, нездатність проводити своєчасні виплати за борговими зобов'язаннями або виконувати інші умови договору позики. Цим терміном позначають будь-які види відмови від боргових зобов'язань (тобто він певною мірою є синонімом поняття «банкрутство»), але, як правило, його використовують вужче, маючи на увазі відмову центрального уряду або муніципальної влади від своїх боргів [2].

Одним із видів дефолту є технічний дефолт, який і прогнозують українській економіці. Отже, технічний дефолт - порушення позичальником окремих пунктів договору позики, при цьому він фізично може виконати умови договору. Прикладом технічного дефолту може служити відмова виплачувати відсотки, ненадання необхідної документації або невідповідність потрібного розміру капіталу позичальника реальним даним. Це не означає, що позичальник не виплачує борг, він порушує якийсь із пунктів договору. Такий дефолт не веде до банкрутства [2].

Технічний дефолт економіки, перш за все, необхідно розуміти як призупинення платежів за зовнішніми борги, але це ніяким чином не впливає на банківську систему України, оскільки українські банки не тримають цей зовнішній борг на своїх балансах. Тобто це не впливає на їх платоспроможність, не впливає на депозити громадян, не впливає на грошову одиницю, та аж ніяк не впливає на пересічного громадянина.

Технічний дефолт показує світу, що країна, маючи великі борги та хитку економіку, не відмовляється їх сплачувати, а прагне реструктуризувати економіку. Держава хоче залучитися підтримкою МВФ та уникнути можливого повного дефолту та особливо його наслідків. Також слід розуміти, що технічний дефолт вплине в основному на ту політичну силу, яка знаходиться при владі, але аж ніяк не торкнеться пересічного громадянина. Однак, великою проблемою є те, що українці не знають чого їм чекати від оголошення технічного дефолту. Тож, якщо це трапиться, є загроза великої паніки серед населення. Що в свою чергу призведе до того, що валюту почнуть масово скуповувати, а це в свою чергу розхитає курс [1].

У випадку оголошення повного дефолту можна говорити про певний ланцюжок подій: держава та державні компанії не отримують кредити — підприємства та фінансові установи будуть змушені скоротити свій бізнес, персонал, обороти — можлива девальвація національної валюти — інфляція стає не прогнозованою — банківська система в колапсі — страждають вкладники та клієнти банків. Звичайно такого розвитку подій керівництво країни спробує уникнути через «технічний дефолт», намагаючись домовитись з кредиторами про списання частини заборгованості та реструктуризацію решти суми [3].

Досить показовий приклад повного дефолту можна побачити на прикладі Аргентини, який стався у 2001 році. Величезний торговельний і платіжний

дефіцит призвів до того, що на межі століть країну почали покидати іноземні інвестори на фоні нестримного падіння песо. Люди масово забирали з банків заощадження й переводили їх у долари. А коли уряд обмежив вилучення вкладів, країну охопила паніка. У 2001 році Аргентина оголосила себе неплатоспроможною по всьому обсягу зовнішнього боргу. В підсумку країна занурилася в пільму: іноземні інвестори розбіглися, притік капіталу припинився, рівень безробіття зріс до 25%, сільське господарство опинилось у жалюгідному стані, закрилося багато підприємств, чимало людей втратили дах над головою. Тільки у 2005 році уряд досягнув угоди з кредиторами, згідно з якою знецінені облігації замінилися іншими, більш довгостроковими і менш вартісними (25–35% від початкової вартості). Наслідки дефолту країна переживає досі, практично безперервно перебуваючи у стані глибокої економічної кризи. Її розвиток відкинувся на роки назад [3].

Підводячи підсумки із вищесказаного можна однозначно говорити про те, що повний дефолт – це крах української економіки та початок «виживання» українців. Ситуація нашої держави на сьогоднішній день є і так досить нестабільною, тому такі критичні зрушення українська економіка невзможі пережити. Однак, оголошення технічного дефолту – це в певному розумінні приховані можливості. Однозначно, що прогнозувати всі наслідки та тенденції неможливо, але виходячи з того, що грошові резерви України не в змозі покрити всі боргові зобов'язання, а отримання нових кредитів для погашення старих є недостатньо ефективною стратегією, то технічний дефолт може бути початковим рушієм економічних зрушень. Та все ж не варто забувати, що при правильній обраній стратегії нашим парламентом Україна зможе уникнути і технічного дефолту. Тому, можна говорити при приховані можливості і загрози, однак слід розцінювати ситуацію реально. Для уникнення краху економіки держави її реструктуризація є оптимальним кроком до стабільності.

Література:

1. Актуальні проблеми міжнародних відносин : збірник наукових праць / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – Київ, 1996- Вип. 113, (ч. 1). – 2013. – с 128-129.
2. Матеріали з Вікіпедії. Дефолт [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Дефолт>.
3. Фатула Р. Що таке дефолт і чим він загрожує Україні? / Р. Фатула // Новини Закарпаття – «Карпатський об'єктив». – 2015. – №1.